

Combat, proximitat, missió (10) «els vostres joves tindran visions, i els vostres vells, somnis» Una vida que es transmet

Quan la relació entre pare i fills,
i entre generacions, pren la
forma de la benedicció, és
possible mirar el futur sense
por de res.

02/04/2025

Hi és des dels primers batecs de la vida de l'Església: és una dinàmica que neix amb ella i que en certa manera resumeix la seva mateixa essència. Sant Pau la detecta en activitats tan centrals com l'evangelització o la celebració de l'Eucaristia: «Us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo havia rebut», escriu en dues ocasions als de Corint (cf. 1 Co 11, 23; 15, 3). No es tracta simplement de la comunicació d'un ensenyament: és una transmissió que comporta una mena de *generació*. Per això, els diu: «encara que tinguéssiu deu mil guies en Crist, no teniu molts pares, perquè soc jo qui, en anunciar-vos l'evangeli, us vaig engendrar en Jesucrist» (1 Co 4, 15). El que està en joc no és una mera transferència de coneixement, perquè la veritat del cristianisme no són una sèrie de principis abstractes sinó una cosa tan concreta com una Persona, una Persona que ens comunica la seva pròpia vida. Per

això el mateix sant Pau escriu als gàlates: «Fills meus, sento dolors de part com si us tornés a infantar, i no els acabaré fins que Crist no quedi format en vosaltres» (*Ga* 4, 19).

Tot això no és, en realitat, una manera de dir exclusiva de sant Pau. També sant Joan es dirigeix als fidels com a «fills meus» (cf. 1 *Jn* 2, 1), i sant Pere en parla com a «infants tot just nats» (1 *Pe* 2, 2). A l'existència cristiana hi ha un naixement a una nova vida, que demana ser transmesa a altres persones. És un moviment que té el seu inici en el Pare i que s'encarna en Jesucrist: «El Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar» (*Mt* 11, 27). Crist no només revela el Pare, sinó que ens lliura el que n'ha rebut: Jesús s'ha fet home i ha vingut al món perquè els qui l'acullen «tinguin vida, i en

tinguin a desdir» (*Jn* 10, 10). Rebre el cristianisme requereix néixer «de dalt», renéixer «de l'aigua i de l'esperit» (*Jn* 3, 3. 5).

La benedicció d'un pare

La transmissió de l'Aliança és un dels arguments clau que recorren l'Antic Testament. A la història dels patriarques, el moment central d'aquesta transmissió és la benedicció del fill per part del seu pare. És impossible oblidar l'escena en què Jacob s'avança al seu germà Esaú per rebre la benedicció d'Isaac (cf. *Gn* 27). O aquella altra en què Jacob beneeix un a un els seus dotze fills, anunciant-los el que els passarà en el futur (cf. *Gn* 49). És igualment emocionant el passatge en què David beneeix el seu fill Salomó, preferint-lo a tots els altres (cf. *1 Re* 1-2), i també aquell altre en què Mataties, en un temps d'idolatria i persecució, beneeix els seus fills, encomanant-los

que siguin gelosos de la llei i donin la vida per l'Aliança (1 *Ma* 2, 49s).

En tots aquests casos, la benedicció del pare transmet al seu fill el do que, alhora, ha rebut de Déu. Hi ha diverses oracions d'aquest tipus. És molt bonica, per exemple, la que Isaac pronuncia sobre Jacob. Quan aquest s'acosta al seu pare i li fa un petó, Isaac percep l'olor del seu vestit, i exclama: «Oh, l'olor del meu fill! És la d'un camp que el Senyor beneeix. Que, de la rosada del cel i de la ufanor de la terra, Déu et doni blat i vi en abundància. Que tinguis pobles per vassalls, i nacions que et prestin homenatge. Sigues senyor dels teus germans: que et prestin homenatge els fills de la teva mare. Maleïts els qui et maleiran, beneïts els qui et beneiran» (*Gn* 27, 27-29).

Altres oracions de benedicció tenen una estructura similar. El pare *reconeix* al seu fill algú que ha rebut

de Déu els dons necessaris per mantenir viva l'Aliança; *prega a Déu* que li concedeixi el favor, perquè intueix que la seva vida estarà exposada a múltiples dificultats; i finalment li *transmet* completament el do que va rebre, juntament amb la responsabilitat que li està associada. Ara bé, mentre en el cas dels patriarques i els monarques la benedicció té lloc només al final de la vida, en altres s'avança. Al llibre de Tobit, per exemple, la benedicció es dona quan el fill de Tobit s'ha de fer càrrec del futur de la casa familiar. El pare li transmet aquesta responsabilitat i l'acompanya d'uns consells que són un exemple de saviesa (cf. *Tb* 4).

Al Nou Testament, allò que es comunica no és ja la promesa de l'Aliança sinó la seva realitat: el do de la Salvació i la missió de portar-la a tots els racons de la terra. La paternitat ja no és la de la sang, i la

transmissió s'avança en el temps. Pau, per exemple, deixa en mans de Timoteu i de Titus algunes de les Esglésies que ell mateix havia fundat. En una de les cartes que escriu al primer, es presenta com a apòstol, immerescudament elegit: Crist, escriu, «m'ha fet fort, (...) ha volgut donar-me aquest ministeri i s'ha fiat de mi» (1 *Tm* 1, 12). I això és el que transmet al jove: «Timoteu, fill meu, aquesta és la recomanació que t'adreço d'acord amb les paraules profètiques que van ser pronunciades sobre teu: sostingut per aquestes paraules, lliura el bon combat» (1 *Tm* 1, 18). Tota la carta té un to de benedicció paterna, plena de savis consells i també de mostres d'ànim, ja que molts consideraven que Timoteu era massa jove per complir aquella tasca (cf. 1 *Tm* 4, 12). La lectura de les anomenades «Cartes pastorals» de sant Pau és una font contínua d'inspiració per a qualsevol persona que assoleix aquest moment

de transmissió —de tradició— de la pròpia fe i de la pròpia missió.

Un Pare a l'Opus Dei

Quan sant Josepmaria va afrontar la difícil qüestió de la seva pròpia sepultura, va demanar que sobre la làpida, molt senzilla, fossin gravades les paraules: *Peccator – Orate pro eo*^[1]. Tot i que, en veure la cara que van posar els arquitectes, va afegir somrient: «Si voleu, podeu afegir aquestes altres paraules: *genuit filios et filias*»^[2]. Si la primera expressió naixia de la consciència de la pròpia condició, la segona tenia a veure amb la fecunditat que Déu havia donat a la seva vida, i que contemplava amb meravella.

Des de ben jove, sant Josepmaria havia tingut la consciència d'estar cridat a ser «pare, mestre i guia de sants»^[3]. Aquesta era la manera com havia de difondre la llum que havia rebut del Senyor: «tot recollint

fidelment l'esperit de l'Opus Dei, el dret de l'Obra seria lletra morta de no haver transmès el Fundador una cosa viva: un estil, una tradició, una espiritualitat que donés continuïtat històrica a aquesta manera de santificar-se»^[4]. Per això l'esforç que va posar per facilitar que els seus fills anessin incorporant aquesta vida; i per això també el seu desig que moltes persones poguessin passar pel Col·legi Romà, ja des de finals dels anys quaranta. Una anècdota senzilla d'aquells anys ho il·lustra. En una tertúlia a Roma amb un grup de membres de l'Obra, es va començar a parlar de llibres. Mons. Àlvar anava a publicar un estudi, i sant Josepmaria va comentar també algunes publicacions que tenia al cap. De cop, va fer un gir sorprenent a la conversa. Assenyalant els que estaven amb ell, va dir: «Mira quina biblioteca! Aquestes són les meves obres!»^[5].

Formava els seus fills segons l'esperit que ell mateix havia rebut, i alhora tenia cap a ells el gest patern de deixar aquest do a les seves mans. Ja els primers anys, quan es vivia a Espanya un clima de persecució religiosa, preguntava als joves que el seguien: «Si jo em moro, ¿continuaràs amb l'Obra?»^[6]. Era una manera de compartir amb ells la responsabilitat que Déu havia posat sobre les espatlles. Més endavant, en arribar el moment de portar el carisma de l'Obra a nous països, enviaria filles i fills seus amb mitjans molt modestos i canals de comunicació sovint precaris; és a dir, amb una enorme confiança que sabrien portar a tot arreu el mateix esperit que havien rebut.

Finalment, és ben conegut quant va patir, durant els darrers anys de la seva vida, davant la crisi en què estava entrant el món, i especialment l'Església. Tot es posava en dubte, tot

es criticava, tot es volia deixar enrere. És significatiu que en aquell moment històric volgués envoltar-se a Roma de gent jove. Al cap i a la fi, ells havien nascut amb aquest temps: eren els que millor podien sintonitzar amb el que hi havia de bo a la seva època i els que podrien canalitzar de la millor manera els desitjos de renovació. Potser per això els va cridar: perquè en ells descansava el futur. Molts recorden el gest que solia fer, posant les mans sobre les espatlles d'alguns d'aquells nois, mentre els deia: «Em recolzo en tu». Era una manera de dir-los que deixava a les mans el que havia rebut de Déu. Això ho expressava de mil maneres, amb els directors i les directores, però també amb persones que s'havien incorporat recentment a l'Obra^[7]. Era una expressió més de la paternitat que Déu li havia concedit.

Una paternitat que es transmet

Aquesta paternitat és inoblidable per als qui la van experimentar en primera persona; però també forma part de l'herència que sant Josepmaria va voler deixar els seus fills. De fet, qualsevol persona que hagi assolit una certa maduresa, qualsevol que tingui alguna cosa per transmetre al món, percep en si una forma de paternitat. El fundador de l'Obra va promoure des de ben jove aquesta consciència en els qui l'envoltaven. Un àmbit en què ho va fer amb particular claredat és la docència. A *Solc*, per exemple, es recull un consell que ve de lluny: «Professor: que tinguis la il·lusió de fer comprendre en poc temps als alumnes allò que a tu t'ha costat hores d'estudi arribar a veure-ho clar»^[8]. És bonic, en aquest sentit, allò que escrivia Álvaro d'Ors, supernumerari, catedràtic de Dret Romà, en uns apunts personals. Al llarg de la seva vida havia format molts romanistes. Fent memòria dels

seus deixebles, i en particular dels que ocupaven en aquell moment les càtedres que ell mateix havia ocupat, comentava: «Tenir successió és sempre un motiu de satisfacció. Morir sense hereu és tan trist o més que no tenir res per heretar»^[9].

El mateix val per a tantes altres professions, almenys per a les que transmeten alguna mena d'herència cultural, tècnica, etc. Sant Josepmaria ho aplicava també, i de manera especial, als que reben algun encàrrec de govern a l'Obra. Pedro Casciaro recordava com els insistia que «tenien el deure moral de no fer-se insubstituïbles»^[10]. En negatiu, solia assenyalar un exemple que havia conegut de jove. Ho va recollir a la Carta que va escriure als directors: «Recordo —com a cas pintoresc— el d'un cuiner d'un seminari, on em vaig haver d'aturar alguna vegada, durant els meus viatges de treball sacerdotal per

Espanya. Aquell home, quan preparava algun plat que ell considerava extraordinari —no ho era, en realitat—, feia fora els ajudants de la cuina, perquè no aprenguessin la recepta»^[11]. En positiu, assenyalava que el director havia de ser «al mateix temps un descobridor, un formador, un distribuïdor d'homes»^[12].

Però no només els directors i directores: tots estem cridats a viure la paternitat que porta a saber-se hereus d'un gran do, i alhora responsables de transmetre'l, com a vida, a la generació següent. Com fer-ho? Potser el primer, perquè és a la base de tota la resta, sigui recordar que l'Església és una comunió: comunió amb la Trinitat i comunió entre persones humanes. El Pare ho ha recordat recentment respecte de l'Obra: «Pensar en comunió de persones és pensar en comunió de llibertats, comunió d'iniciatives

personals que també són “fer l’Opus Dei”, i comunió de generacions»^[13]. Aquestes llibertats, iniciatives i generacions es troben unides en comunió, i cadascuna juga un paper insubstituïble. Quan hi ha un origen, una herència i una missió comuna, la comunió dona lloc simultàniament a manifestacions d'unitat i de pluralitat^[14]. Això pot portar a incomprensions, i fins i tot a tensions, que són comunes dins i fora de l'Església. De fet, en el pla sociològic s'ha assenyalat recentment la velocitat amb què s'estan desenvolupant els darrers anys les diferències entre generacions^[15]. Tot i això, sobre la consciència de formar part d'una comunió, les diferències poden conciliar-se per la via de l'amor, de la caritat. Sant Josepmaria va escriure que «més que a “donar”, la caritat consisteix a “comprendre”»^[16]. En una trobada recent amb famílies, el Pare comentava aquest ensenyament

assenyalant que la comprensió no consisteix, en primer lloc, a disculpar els defectes o acceptar les diferències, sinó a «comprendre el que és positiu», és a dir, veure el que hi ha de bo en una persona, el bé del qual és capaç, i valorar-lo. I afegia: «ho trobarem sempre, si ens mou l'amor»^[17]. Es descobreix així el valor que hi ha en els altres, i llavors és possible confiar-hi. En efecte, valorar —*afirmar*— és la primera manera d'estimar, i ho és particularment per a una mare, per a un pare.

Com en una gran simfonia

L'assimilació i l'encarnació d'un carisma no és una cosa que passi de manera automàtica, ni tan sols espontània. Per això l'Església preveu per a les persones períodes més intensos de formació i de discerniment, de maduració. Alhora, una vegada que s'ha verificat la maduresa d'una persona, cal no

perdre de vista que no està cridada a ser una mena de fotocòpia de ningú. Tot carisma veritablement viu es desplega en una sana pluralitat d'estils, com la que hi havia entre els apòstols o la que hi ha entre les santes i els sants al llarg de la història, fins i tot dins d'un mateix camí vocacional. El que és decisiu és aprendre a veure el valor que pot tenir cada manera diferent de veure i de viure, el bé que és cadascun d'ells. Quan això succeeix al si d'una comunió de fe, el clima de convivència entre persones i generacions es converteix en una benedicció comuna: els joves miren els grans amb agraïment, i els grans els joves amb serenitat i confiança. Això és més fàcil quan s'ha viscut la paternitat espiritual, perquè de fet el pare no substitueix el fill; l'engendra, l'educa, l'ajuda a créixer... l'acompanya perquè floreixi i pugui agafar les regnes de la pròpia vida, i de la vida que l'un i l'altre han rebut.

Finalment, dins d'aquesta comunió, cadascú està cridat a descobrir la seva funció pròpia, com en una gran simfonia. El papa Francesc sol citar sobre això les paraules del profeta Joel: «abocaré el meu esperit sobre tothom: els vostres fills i les vostres filles profetitzaran, els vostres vells tindran somnis, i els vostres joves, visions» (*Jl 3, 1; cf. Ac 2, 17*). En una ocasió ho va comentar així: «Si els joves i els vells s'obren a l'Esperit Sant, (...) produeixen una combinació meravellosa»^[18] en què tots dos creixen. Uns transmeten l'arrelament en un passat en què Déu ha actuat; els altres, alimentats per aquestes arrels, obren el futur. Així, «si caminem junts, joves i ancians, podrem estar ben arrelats en el present, i des d'aquí freqüentar el passat i el futur: freqüentar el passat, per tal d'aprendre de la història i per tal de guarir les ferides que a vegades ens condicionen; freqüentar el futur, per tal d'alimentar

l'entusiasme, fer germinar somnis,
suscitar profecies, fer florir
esperances»^[19].

Davant el desplegament de la
salvació a la història, cada generació
juga un paper propi i insubstituïble.
Com en una simfonia: el violí no pot
fer la part dels timbals, ni els metalls
poden substituir les fustes. El que és
decisiu és que, mentre cadascú
interpreta la part que li correspon,
tots es mantinguin units en una obra
que és comuna, i en què cada
persona és valuosa. Per això és
important conèixer-se, compartir
temps i llocs, interessar-se pels altres.
També entre les diferents
generacions es dona el que indicava
el Pare en una de les seves cartes:
«La fraternitat, de simple relació
fonamentada en la filiació comuna,
es torna amistat per l'afecte entre
germans, amb el que això comporta
d'interès mutu, comprensió,
comunicació, servei atent i delicat,

ajuda material, etc.»^[20], i tot això des de la consciència de la pròpia paternitat i de la pròpia filiació.

* * *

La transmissió —la generació— és al cor de l'Església. De la mateixa manera que Jesús va venir del Pare i va posar en mans dels seus deixebles la salvació, a cada generació correspon transmetre aquesta herència plena de Vida. «Oh, l'olor del meu fill! És la d'un camp que el Senyor beneeix», deia Isaac en beneir el seu fill. Sant Josepmaria es faria ressò d'aquestes paraules en parlar de l'Obra com a «un camp quallat»^[21]. Amb aquesta expressió, que va repetir moltes vegades, i sovint davant dels seus fills més joves, transmetia a tots la seva confiança i demostrava un sa orgull patern^[22]. Quan la relació entre Pare i fills, i entre generacions, pren la forma de la benedicció, és possible

mirar el futur sense por de res.
Llavors brillen la filiació i la
fraternitat, des de la consciència
d'una mateixa vocació divina, que es
transmet de generació en generació.

Lucas Buch

[1] En traducció al català, «pecador –
pregueu per ell».

[2] Traduït, «engendrà fills i filles». Cf.
P. Urbano, *El hombre de Villa Tevere*,
Barcelona, Plaza & Janés, 1995, p.
200.

[3] Sant Josepmaria, Apunts íntims, n.
1725, a A. Vázquez de Prada, *El
Fundador del Opus Dei*, vol. I, Madrid,
Rialp 1997, p. 554.

[4] A. Vázquez de Prada, *El Fundador
del Opus Dei*, vol. III, Madrid, Rialp
2003, p. 396.

[5] Ibid, pp. 396-397.

[6] S. Bernal, *Monseñor Josemaría Escrivá de Balaguer. Apuntes sobre la vida del Fundador del Opus Dei*, Madrid, Rialp 1980, 6ª ed., p. 356.

[7] Mons. Julián Herranz recorda algunes maneres amables que sant Josepmaria tenia per recordar que ell se n'anava, però que l'Obra continuaria; cfr. J. Herranz, *En las afueras de Jericó*, Madrid, Rialp 2007, pp. 173-174.

[8] Sant Josepmaria, *Solc*, n. 229.

[9] Text inèdit, citat a G. Pérez Gómez, *Álvaro d'Ors. Sinfonía de una vida*, Madrid, Rialp 2020, p. 539.

[10] P. Casciaro, *Soñad y os quedaréis cortos*, Rialp, Madrid 1994, pp. 172-173.

[11] Sant Josepmaria, *Carta 27*, n. 52; cit. a A. Vázquez de Prada, *El*

Fundador del Opus Dei, vol. III,
Madrid: Rialp 2003, p. 304, nota 158.

[12] Sant Josepmaria, *Instrucció 31-V-1936*, n. 20, cit. a A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, vol. III, Madrid, Rialp 2003, p. 303.

[13] F. Ocáriz, Carta pastoral,
10-02-2024, n. 13.

[14] Cf. Dicasteri per a la Doctrina de la Fe, Carta *Communio Notio*,
28-05-1992, n. 15.

[15] Per exemple, un estudi recent ha identificat fins a sis generacions, que conviuen en l'actualitat; cfr. J. Twenge, *Generations*, New York, Atria Books 2023.

[16] Sant Josepmaria, *Camí*, n. 463.

[17] F. Ocáriz, Trobada amb famílies,
16-07-2024.

[18] Francesc, Ex. ap. *Christus vivit*,
25-03-2019, n. 192.

[19] Ibid., n. 199.

[20] F. Ocáriz, Carta pastoral,
1-11-2019, n. 14.

[21] Sant Josepmaria, *Carta* 29, n. 9,
precisament amb referència al text
de Gn 27, 27.

[22] Cf. per exemple, l'homilia «Los
sueños se han hecho realidad»,
pronunciada el 9 de gener de 1968
als joves del Col·legi Romà i recollida
a *En diàlogo con el Señor*, n. 1.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/combata-
proximitat-missio-10-els-vostres-joves-
tindran-visions-i-els-vostres-vells-
somnis-una-vida-que-es-transmet/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/combata-proximitat-missio-10-els-vostres-joves-tindran-visions-i-els-vostres-vells-somnis-una-vida-que-es-transmet/)
(06/08/2025)